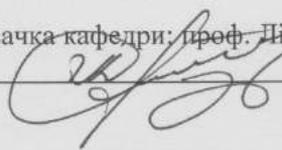

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет географічний
Кафедра геоморфології і палеогеографії

Затверджено

На засіданні кафедри *геоморфології і палеогеографії*
факультету *географічного*
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30 серпня 2023 р.)

Завідувачка кафедри: проф. Діля ДУБІС

Силабус

КВАЛІФІКАЦІЙНА (МАГІСТЕРСЬКА) РОБОТА,
виконання якої передбачене у межах ОПП «Глобальні зміни
геоморфосистем і геозагрози» другого (магістерського)
рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 103 «Науки про Землю»

Львів 2023

**Силабус курсу «Кваліфікаційна (магістерська) робота»
2023-2024 навчального року**

Назва курсу	КВАЛІФІКАЦІЙНА (МАГІСТЕРСЬКА) РОБОТА
Адреса викладання курсу	вул. П. Дорошенка, 41, Львів, Львівська область, 79000
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	географічний факультет, кафедра геоморфології і палеогеографії.
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань: 10 «Природничі науки» Спеціальність: 103 «Науки про Землю»
Викладачі курсу	Завідувачка кафедри, д-р географ. наук Л. Ф. Дубіс
Контактна інформація викладачів	lidiya.dubis@lnu.edu.ua , lida.dubis@gmail.com , вул. Дорошенко 41/45, Львів, 79000,
Консультації по курсу відбуваються	Вівторок з 11.00 до 12.40 год. Адреса: аудиторія 49, вул. Петра Дорошенка, 41, Львів, Львівська область, 79000
Сторінка курсу	https://geography.lnu.edu.ua/academics/master/earth-science-geography-4-master
Інформація про курс	Кваліфікаційна (магістерська) робота є завершальною, підсумковою кваліфікаційною роботою другого рівня навчання, яка відображає ступінь формування у здобувачів фахових компетентностей зі спеціальності 103 «Науки про Землю», уміння самостійно ставити наукову проблему, визначати мету й головні завдання наукового дослідження, вирішувати їх з використанням сучасних методів дослідження, новітніх знань. Кваліфікаційна (магістерська) скерована на виконання конкретних науково-теоретичних і прикладних завдань, характеризується цілісною структурою, обґрунтованістю одержаних наукових результатів, висновків і рекомендацій та засвідчує про можливість здобувача самостійно виконувати конкретні науково-теоретичні та прикладні завдання інноваційного характеру у галузі глобальних змін і геозагроз.
Коротка анотація курсу	Кваліфікаційна (магістерська) робота є самостійною підсумковою науковою роботою другого рівня навчання зі спеціальності 103 «Науки про Землю» обсягом 180 годин, 6 кредитів ECTS. Тривалість курсу: 180 годин самостійної роботи. <i>Ключові слова:</i> кваліфікаційна, магістерська робота; наукові результати; методи дослідження; глобальні зміни; геоморфосистеми; геозагрози; академічна доброчесність
Мета та цілі курсу	Метою кваліфікаційної (магістерської) роботи є виконання здобувачем самостійного наукового дослідження, скерованого на вирішення важливого науково-теоретичного чи прикладного завдання інноваційного характеру зі спеціальності 103 «Науки про Землю», зокрема глобальних змін і геозагроз, що ґрунтується на набутих упродовж навчання у магістратурі загальних і фахових компетентностей, актуальних знаннях та умінні застосовувати сучасні методи дослідження. Важливим є вміння здобувача на засадах доброчесності й наукової етики аналізувати інформацію, обґрунтовувати результати та висновки власного наукового дослідження, їх презентувати перед науковою спільнотою, у тім числі на публічному захисті перед ЕК. Цілі: <i>сформувати у здобувача:</i>

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ вміння визначати актуальні проблеми дослідження зі спеціальності 103 «Науки про Землю», у тім числі проблем, що стосуються вивчення глобальних змін геоморфосистем і геозагроз; ❖ здатність визначати мету і завдання наукового дослідження, скерованих на вирішення визначеної здобувачем наукової проблеми; ❖ вміння критично оцінювати стан вивчення та аналізувати проблему дослідження, збирати, систематизувати літературні та інші джерела інформації, вміти використовувати сучасні доступні інформаційні ресурси, у тім числі закордонні; ❖ уміння самостійно визначати етапи та планувати виконання наукового дослідження відповідно до визначених мети і завдань досліджень, створювати алгоритм дослідження та розробити структуру (план) магістерської праці; ➤ уміння підбирати та застосовувати відповідні сучасні методи наукових досліджень, у тім числі польові, лабораторні, картографічні та інші, які даватимуть змогу забезпечити достовірність результатів та цілісність наукового дослідження; ➤ навички формулювати наукові висновки, розробляти та обґрунтовувати рекомендації щодо вирішення наукової проблеми чи практичного завдання щодо змін геоморфосистем та геозагроз; ➤ навички написання наукового тексту, представлення й оформлення результатів власного наукового дослідження відповідно до вимог щодо написання кваліфікаційних робіт магістерського рівня та норм академічної доброчесності; ➤ сформувати навички презентації результатів власного наукового дослідження, уміння вести наукову дискусію, проводити їхню апробацію перед науковою спільнотою на засадах наукової етики і норм доброчесності, у тім числі на публічному захисті перед ЕК.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кирильчук А. А., Наконечний Ю. І. Методологія та організація досліджень у науках про Землю : навч. посіб. Львів : ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 496 с. 2. Влах М., Котик Л. Теорія і методологія географічної науки : Навчальний посібник. Львів : ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 343 с. (https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/Teoriia_i_metodolohiia_heohrafichnoi_nauky_2018.pdf). 3. Основні вимоги до написання та оформлення магістерських і курсових робіт : методичні рекомендації. Львів : ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 29 с. <i>Іншу основну літературу необхідно підбирати індивідуально для кожного здобувача відповідно до теми магістерської роботи.</i> <p style="text-align: center;">Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Про вищу освіту. Закон України. Відомості Верховної Ради, 2014. № 37–38. С. 2004. Зі змінами № 3062-IX від 02.05.2023. [Електронний ресурс]. – Електронні дані. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#n157 (дата звернення 26.08.2023) – Назва з екрана. 2. Про наукову і науково-технічну діяльність. Закон України. / Відомості Верховної Ради. 2016. № 3. С. 25. Зі змінами № 2849-IX від 13.12.2022 [Електронний ресурс]. – Київ. Верховна Рада України. – https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text (дата звернення 26.08.2023). – Назва з екрана.

	<p>3. Положення про забезпечення академічної доброчесності у Львівському національному університеті імені Івана Франка. [Електронний ресурс]. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 2019. – Режим доступу : chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/06/reg_academic_virtue.pdf (дата звернення 26.08.2023). – Назва з екрана.</p> <p>4. Положення про організацію освітнього процесу у Львівському національному університеті імені Івана Франка. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка. 2018. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/06/S22C-6e18062115060-1.pdf (дата звернення 26.08.2023) – Назва з екрана.</p> <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси:</p> <p>1. Періодичні наукові фахові українські та міжнародні часописи, у тім числі часописи «Проблеми геоморфології і палеогеографії Українських Карпат і прилеглих територій», «Фізична географія і геоморфологія», Вісник ЛНУ імені Івана Франка. Серія: Географія та ін.</p> <p>2. Інформаційні ресурси наукових бібліотек.</p> <p>3. Ресурс Google Earth, Sentinel-2 L2A.</p>
Тривалість курсу	180 год.
Обсяг курсу	180 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>У результаті виконання студент повинен:</p> <p style="text-align: center;">знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ головні актуальні наукові проблеми дослідження зі спеціальності 103 «Науки про Землю», зокрема проблем, що стосуються вивчення глобальних змін геоморфосистем і геозаргоз; ✓ норми доброчесності та наукової етики виконання наукового дослідження, апробації результатів і написання магістерських робіт; ✓ теоретичні засади і методи новітніх наукових досліджень; ✓ вимоги до написання та оформлення магістерських робіт. <p style="text-align: center;">вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ критично аналізувати та оцінювати стан вивчення проблеми дослідження, збирати, систематизувати літературні та інші джерела інформації; використовувати сучасні доступні інформаційні ресурси, у тім числі закордонні; ✓ підбирати та застосовувати відповідні сучасні методи наукових досліджень, які даватимуть змогу забезпечити достовірність результатів; ✓ писати наукові тексти та оформляти результати власного наукового дослідження відповідно до вимог щодо написання кваліфікаційних робіт магістерського рівня; ✓ формулювати наукові висновки, аналізувати ризики виникнення небезпечних природних і природно-антропогенних процесів, розробляти та обґрунтовувати рекомендації щодо вирішення досліджуваної наукової проблеми чи практичного завдання, у тім числі щодо запобігання виникненню ризиків небезпечних процесів; ✓ створювати презентації і представляти власні наукові дослідження перед науковою спільнотою, зокрема на публічному захисті перед ЕК; <p>Кваліфікаційна (магістерська) робота сприяє розвитку таких м'яких навичок (<i>soft skills</i>), як критичне мислення, професійна самопрезентація, формування та відстоювання власної думки.</p>

У результаті виконання магістерської роботи здобувачі набудуть таких компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК02 Вміння виявляти, ставити, вирішувати проблеми.

ЗК04 Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК05 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності:

ФК01 Розуміння необхідності дотримання норм авторського і суміжних прав інтелектуальної власності; сприйняття державної та міжнародної систем правової охорони інтелектуальної власності.

ФК02 Знання сучасних засад природокористування, взаємодії природи і суспільства із застосуванням раціонального використання природних ресурсів та екологічних аспектів та основ природоохоронного законодавства в умовах активізації глобальних змін геоморфосистем і виникнення геозагроз.

ФК03 Розуміння планети як єдиної системи, найважливіших проблем її будови та розвитку в умовах глобальних змін геоморфосистем.

ФК04 Володіння сучасними методами досліджень, які використовують у виробничих та науково-дослідницьких організаціях при вивченні Землі, її геосфер та їхніх компонентів.

ФК06 Уміння застосовувати наукові знання і практично втілювати їх для розробки та впровадження механізмів геопланування, територіального планування, проведення моніторингу розвитку регіонів, складання стратегічних планів і програм.

ФК07 Сприйняття довкілля як комплексної динамічної екосистеми, володіння методиками інтегрованих геоморфологічних і палеогеографічних досліджень геоморфосистем.

ФК08 Здатність застосовувати знання для розуміння циклічності природних умов в антропогені, передбачати й аналізувати можливі ризики, пов'язані з деградацією вічної мерзлоти, змінами рівня Світового океану, розвитку геоморфологічних процесів в умовах глобальних змін клімату.

ФК09 Здатність ідентифікувати відомі і нові об'єкти у геоморфосферах, їхні зміни та притаманні їм небезпечні процеси, що розвиваються, визначати стійкість геоморфосистем, приймати рішення під час виникнення геозагроз.

ФК10 Здатність генерувати нові ідеї (креативність), приймати обґрунтовані рішення та працювати в команді з метою навчитися писати наукові проекти.

Програмні результати навчання:

ПР01 Аналізувати особливості природних та антропогенних геоморфосистем.

ПР02 Застосовувати свої знання для визначення і вирішення проблемних питань глобальних змін геоморфосистем та прийняття обґрунтованих рішень в умовах виникнення геозагроз.

ПР03 Вміти спілкуватися з фахівцями та експертами різного рівня інших галузей знань, у тому числі у міжнародному контексті, в глобальному інформаційному середовищі.

	<p>ПР04 Розробляти, керувати та управляти проєктами з геопланування, природокористування, взаємодії природи і суспільства, оцінювати і забезпечувати якість робіт.</p> <p>ПР05 Планувати і здійснювати наукові експерименти, писати наукові роботи з проблем глобальних змін геоморфосистем у антропогені і виникнення спричинених ними геозагрози.</p> <p>ПР06. Вміти здійснювати оцінку розвитку морфодинамічних процесів, прогнозувати розвиток екологічних та соціальних наслідків на окремих об'єктах природокористування.</p> <p>ПР07 Знати сучасні методи дослідження Землі та її геоморфосистем і вміти їх застосовувати у виробничій та науково-дослідницькій діяльності.</p> <p>ПР09 Розробляти та впроваджувати механізми територіального менеджменту, геопланування; здійснювати моніторинг регіонального розвитку, складати плани та програми.</p> <p>ПР10 Вирішувати практичні задачі використання геоморфосистем та попередження геозагроз з використанням теорій, принципів та методів різних спеціальностей з галузі природничих наук.</p> <p>ПР12 Самостійно планувати виконання інноваційного завдання у сфері вивчення глобальних змін геоморфосистем і попередження геозагроз та формулювати висновки за його результатами.</p> <p>ПР13 Ідентифікувати та класифікувати відклади, процеси і форми відповідного генезису й інтерпретувати умови їхнього утворення.</p> <p>ПР14 Прогнозувати ризики виникнення небезпечних природних і природно-антропогенних процесів та планувати способи захисту від них.</p> <p>ПР15 Прогнозувати ризики виникнення небезпечних природних і природно-антропогенних процесів та планувати способи захисту від них</p>
Ключові слова	Ключові слова: кваліфікаційна, магістерська робота; наукові результати; методи дослідження; глобальні зміни; геоморфосистеми; геозагрози; академічна доброчесність.
Формат курсу	Очний /заочний Очна (денна) форма навчання передбачає постійний особистий контакт науково-педагогічного працівника і студента, що забезпечує набуття глибоких системних знань, стійких умінь аналізувати, систематизувати отримані наукові результати, писати науковий текст та оформляти результати відповідно до вимог оформлення магістерської роботи. Студенти денної форми навчання зобов'язані самостійно працювати відповідно до плану виконання магістерської роботи.
Підсумковий контроль, форма	Оцінювання виконаної кваліфікаційної (магістерської) роботи відбувається на публічному захисті перед екзаменаційною комісією після завершення навчання та виконання усіх програмних результатів ОПП «Глобальні зміни геоморфосистем і геозагрози»
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань із нормативних та вибіркового курсів ОПП «Глобальні зміни геоморфосистем і геозагрози»
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися	Загалом використовують такі методи навчання: а) <i>словесні</i> – презентація наукових результатів, пояснення, дискусія;

<p>під час викладання курсу</p>	<p>б) <i>наочні</i> – ілюстрування результатів наукового дослідження таблицями і рисунками (картами, схемами, графіками, опрацьованими космоснімками) і світлинами; г) <i>польові та лабораторні</i> методи досліджень: Протягом написання магістерського дослідження відбуваються індивідуальні консультації магістра з керівником, а також іншими фахівцями щодо виконання наукового дослідження та його відповідного оформлення.</p>
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Мультимедійне обладнання, ноутбук, інструменти для відеоконференцій (ZOOM і TEAMS). Програмне забезпечення: Microsoft Office Word, Microsoft Office Excel, Microsoft Office Power Point, а також програми QGIS, CorelDraw.</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Підсумкову оцінку кваліфікаційної (магістерської) роботи визначає екзаменаційна комісія.</p> <p><u><i>Рівень виконання магістерської роботи оцінюють за низкою критеріїв серед яких:</i></u></p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування актуальності та новизни обраної теми, чіткість формулювання мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження; - структура і логіка побудови змісту відповідно до обраної наукової теми та співвідношення головних розділів магістерського дослідження; - наявність критичного аналізу стану вивчення наукової проблеми та існуючих публікацій щодо теми наукового дослідження, у тім числі закордонних; - наявність, якість і глибина висвітлення теоретико-методологічних засад дослідження, у тім числі правильність підбору методів дослідження, послідовності їхнього застосування; - якість і новизна отриманих результатів магістерського дослідження, їхнє представлення в роботі та відповідне оформлення; - наявність узагальнень результатів та обґрунтованості висновків наукових досліджень, їхнє чітке формулювання; - дотримання вимог щодо оформлення магістерської роботи; - змістовність, структурованість та інформативність презентаційного матеріалу на захисті магістерської роботи; - стиль наукової мови здобувача, уміння висвітлити результати магістерського дослідження; - правильність, повнота та чіткість відповідей на запитання екзаменаційної комісії та присутніх на публічному захисті, а також вміння вести наукові дискусії; - результати перевірки магістерської роботи на подібність тексту; - відгук наукового керівника; - пропозиції, зауваження та рекомендована оцінка, що містяться у рецензії на магістерську роботу. <p><u><i>Магістерські роботи є самостійним науковим дослідженням.</i></u> <u><i>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються</i></u></p>
<p>Питання до магістерських робіт</p>	<p>Члени екзаменаційної комісії, як і всі присутні на публічному захисті магістерських робіт, задають запитання. Запитання повинні стосуватись теми магістерського дослідження, зокрема його актуальності й новизни, науково-методичних засад чи методів дослідження, аналізу чи представлення отриманих результатів здобувача, а також висновків чи рекомендацій.</p>

Критерії оцінювання виконаної кваліфікаційної (магістерської) роботи		
№ з/п	Елементи, які підлягають оцінюванню	Кількість балів
1	Обґрунтування актуальності та новизни обраної теми, чіткість формулювання мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження	5
2	Структура і логіка побудови змісту відповідно до обраної наукової теми та співвідношення головних розділів кваліфікаційного (магістерського) дослідження	5
3	Наявність критичного аналізу стану вивчення наукової проблеми та існуючих публікацій щодо теми наукового дослідження, у тім числі закордонних	5
4	Наявність, якість і глибина висвітлення теоретико-методологічних засад дослідження, у тім числі правильність підбору методів дослідження, послідовності їхнього застосування	15
5	Якість і новизна отриманих результатів кваліфікаційного (магістерського) дослідження, їхнє представлення у роботі та відповідне оформлення	20
6	Наявність узагальнень результатів та обґрунтованості висновків наукових досліджень, їхнє чітке формулювання	5
7	Дотримання вимог щодо оформлення магістерської роботи, у тім числі посилання на літературні та інформаційні джерела, оформлення списку бібліографії	10
8	Стиль наукової мови написання магістерської роботи	5
9	Наявність і якість картографічних матеріалів і ГІС-моделей	5
	Разом	75 балів
Оцінювання представлення результатів магістерського дослідження на відкритому прилюдному захисті перед екзаменаційною комісією		
1	Науковий стиль мовлення, лаконічність, доступність та обґрунтованість викладення результатів	7
2	Зміст, логічність побудови та відповідність оформлення презентації-доповіді за результатами магістерської роботи	10
3	Відповіді на питання, вміння вести наукові дискусії	8
4	<u>Додатково враховуються:</u> Відгук наукового керівника щодо реалізації мети і поставлених завдань у магістерській роботі; сумлінність і вчасність виконання плану написання магістерської роботи. Пропозиції, зауваження та рекомендовану оцінку рецензента магістерської роботи	
Разом 25 балів		
Всього 100 балів		

Шкала оцінювання кваліфікаційної (магістерської) роботи

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		відмінно
90 – 100	A	
81 – 89	B	добре
71 – 80	C	
61 – 70	D	задовільно
51 – 60	E	
21 – 50	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 20	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Уклала Лідія Дубіс – д-р геогр. наук, завідувачка кафедри геоморфології і палеогеографії географічного факультету ЛНУ імені Івана Франка